Lietas Nr. C28232414
Lietas arhīva Nr. C-2324-14/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 8.augustā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese M.Miltiņa

Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ mazā apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

2013.gada 27.decembrī /pers. A/ (turpmāk arī - prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā prasītāja **l**ūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam Ls 60,00 apmērā ik mēnesi līdz bērna pilngadībai, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, spriedumu izpildīt nekavējoties. Lūdz izskatīt lietu rakstveida procesā.

Atbildētāja paskaidrojumi par prasību tiesā nav saņemti.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā prasītājai un atbildētājam 2014.gada 14.februārī izsūtīts paziņojums (lietas lapa 12).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka /pers. C/ tēvs ir /pers. B/, māte – /pers. A/ (lietas lapa 8). /pers. A/ laulību rezultātā mainījies uzvārds uz "/uzvārds/" (lietas lapa 9).

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja par bērnu rūpējas un viņu apgādā. Atbildētājs to nav apstrīdējis. Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatē tiesisko pamatu uzturlīdzekļu piedziņai no atbildētāja par labu prasītājai.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar savu mantas stāvokli uzturēt bērnus. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns var pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar kādu no vecākiem.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai, tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Atbilstoši šī likuma 10.panta pirmajai daļai, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Tāpat arī ANO Konvencijas par bērnu tiesībām 27.panta pirmā daļa nosaka, ka dalībvalstis atzīst katra bērna tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskajai, intelektuālajai, garīgajai, tikumiskajai un sociālajai attīstībai. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka uz vecāku (-iem) vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kas bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai ir 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. No prasības celšanas tiesā dienas līdz 2013.gada 31.decembrim minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam bija 71,14 *euro* (Ls 50), no septiņu gadu vecuma - 85,37 *euro* (Ls 60) mēnesī. Šobrīd spēkā no 2014.gada 1.janvāra ir Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumi Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kuru 2.punktā noteikta minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros 320 *euro*. Līdz ar minēto, no 2014.gada 1.janvāra minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam ir 80 *euro*, no septiņu gadu vecuma – 96 *euro* mēnesī.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka, iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu kā uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Prasītājas lūgums uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt nekavējoties apmierināms atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam ir atbrīvota uz

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tādēļ tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Nosakot valsts nodevas apmēru tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (96 *euro* x 12 mēneši = 1152 *euro*). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu ir 172,80 *euro*.

Ar lietas izskatīšanu saistīties izdevumi, t.i. ar prasības pieteikuma un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi ir 5,59 *euro* (lietas lapa 2), kas piedzenami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes termiņš 10 dienas no tā stāšanās spēkā.

Saskaņā ar Civillikuma 177., 179.pantu un Civilprocesa likuma 97., 189.-193., 204.[1], 205., 250.[27] pantu tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā līdzekļus **/pers. C/**, personas kods /personas kods/, **uzturam** ik mēnesi **85,37** *euro* sākot no 2013.gada 27.decembra līdz 2013.gada 31.decembrim, sākot no 2014.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai **96,00** *euro*, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Noteikt sprieduma izpildi attiecībā par uzturlīdzekļu piedziņu nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **valsts nodevu** 172,80 *euro* apmērā, kas iemaksājama: saņēmēja iestāde: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C28232414.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus** 5,59 *euro* apmērā, kas iemaksājami: saņēmēja iestādē: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr. C28232414.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 8.augusta – Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Sprieduma pieejamības datums 2014.gada 8. augusts.

Tiesnese M. Miltiņa